

Activitats per a recuperar

Descartes (Filosofia 2n)

A continuació s'indiquen les activitats que heu de fer del full següent:

- Heu de fer totes les activitats dels fulls següents

Els criteris d'avaluació d'aquestes activitats són els següents:

Heu de respondre a totes les qüestions que s'han indicat de manera amplia i raonada. Això vol dir que heu d'explicar àmpliament les respostes argumentant les idees i/o opinions que heu exposat. Cal fer palès que heu entès la pregunta i que justifiqueu la resposta amb arguments, raonaments i/o informacions que evidencien la comprensió del tema tractat a la qüestió. Les respostes ambigües i no raonades o no justificades seran considerades insuficients i per tant es penalitzaran.

Igual que en el projecte "Apunts" és tindrà en compte:

- Si es presenta el document amb les dades de l'alumne/a, projecte, professor, dates de lliurament, etc.
- Si es presenta amb redacció clara i polida, sense faltes d'ortografia i respectant els apartats i paràgrafs.
- Si es segueix les pautes indicades a les respostes.

Activitats Descartes

Raoneu i argumenteu totes les respostes.

1. Què s'entén habitualment per racionalisme?
2. Compareu el concepte d'idea de Descartes amb el de Plató.
3. Esteu d'acord amb la importància que dona Descartes al mètode? El seguiment d'un mètode és garantia del descobriment de la veritat? Compareu el mètode cartesià amb el mètode que fa servir actualment la ciència.
4. Cerqueu informació sobre el drama de Pedro Calderón de la Barca *La vida es sueño*, de l'any 1635, i exposeu-la. Resumiu-ne l'argument i expliqueu per què creieu que té relació o no amb el Discurs del mètode de Descartes.
5. Expliqueu i opineu del fragment següent:
«És cert que jo, és a dir, la meua ànima, per la qual sóc el que sóc, és enterament i veritablement distinta del meu cos, i que pot ser o existir sense ell.»
René Descartes: *Meditacions metafísiques*, VI.
6. Definiu els termes següents: Mètode, intuïció, deducció, evidència, anàlisi, síntesi, dubtemetòdic, res cogitans, res divina, res extensa, mecanicisme, glàndula pineal.
7. Exposeu la concepció de l'ésser humà de Descartes i, quan hàgiu estudiat els filòsofs cartesians, compareu-la amb la d'aquests. Quina trobeu més convincent?
8. Es podria dir amb la mateixa força lògica «Veig; per tant, existeixo» que «Penso; per tant, existeixo?» Compareu les dues afirmacions en tant que fonaments o principis d'un sistema filosòfic.
9. Compareu el dubte escèptic amb el dubte de Descartes. El dubte cartesià és un dubte sentit i autèntic, o més aviat és un dubte fingit? Per què?
10. Puc estar segur que les meves sensacions són certes? O que, com a mínim, n'hi ha alguna que sí ho és? Puc dubtar ara mateix que tinc un llibre filosofia davant meu?
11. Hi ha algun mètode per raonar de manera que ningú em pugui contradir?
12. En quin sentit tinc «idees innates»?
13. Pensar una cosa fa, segons Descartes, que aquesta cosa existeixi necessàriament?
14. Quin fonament té l'afirmació cartesiana segons la qual hem d'evitar la precipitació i la prevenció?
15. Per què segons Descartes cal que el dubte sigui metòdic?
16. Per què et sembla que la nota de l'examen de filosofia és més discutible que la de matemàtiques?
17. Com és que les matemàtiques, que són construccions mentals, ens permeten saber tantes coses sobre el món?
18. Existeix Déu? I en cas que existeixi ha de ser obligatòriament bo?

19. Els animals són simples màquines, és a dir, actuen simplement per instint?
20. Hi ha alguna raó per la qual el món extern hagi d'existir necessàriament?
21. Comentari de text. Analitza i explica el seu contingut:

“Per tant, com que sé amb certesa que existeixo, i, tanmateix, no observo que pertanyi necessàriament a la meva naturalesa o essència cap altra cosa que ser una cosa pensant, concloc correctament que la meva essència consisteix només a ser una cosa que pensa, o una substància tota l'essència o naturalesa de la qual no és altra cosa que pensar. [...] És cert que jo, és a dir, la meva ànima, per la qual sóc el que sóc, és enterament i veritablement distinta del meu cos, i que pot ser i existir sense ell.”

(René DESCARTES, Discurs del mètode, IV. 1637)

- a. Resumeix les idees principals del text. Explica en paraules teves quin problema s'hi planteja i quina és la postura de l'autor respecte a aquest problema.
- b. Posa un títol al text, és a dir, indica'n la idea essencial.
- c. Com “soluciona” Descartes el problema de la relació entre la ment i el cos? Explica les respostes donades pels altres filòsofs racionalistes a aquest problema.